

El tripartit sobre la taula

L'aliança progressista segueix tenint majoria, però ha de superar els errors

JOAN TAPIA

Les eleccions de dimecres confirmen que Catalunya és un país de cinc partits molt consolidats. ¿Per què amb cinc partits i set eleccions des del 1980 és gairebé inexistent la cultura de governs de coalició?

Jordi Pujol va aconseguir tres majories absolutes que li van permetre governar en solitari del 84 al 95. A més a més, CiU va jugar, amb governs d'UCD, PSOE i PP, un positiu paper de frontissa. Ajudava a la governabilitat d'Espanya i es garantia una còmoda vida parlamentària a Catalunya. El resultat és que, amb o sense majoria absoluta, **Pujol** no va compartir poder amb ningú. Així, l'al·lèrgia a la coalició és part de la cultura de CiU. Per això **Artur Mas** va dir la nit electoral del 2003 que hi havia una majoria nacionalista sòlida. Fer aquest anunci sense parlar amb **Josep-Lluís Carod-Rovira** és il·lustratiu. I en l'última campanya, **Mas** ha estat presidencialista i ha ignorat que, sense majoria absoluta, el Govern de coalició és gairebé obligat.

Mas sap que és lògic que Catalunya tingui governs de coalició. Però el seu guió polític, fins dimecres a la nit, era que el guanyador podia exigir. No pas que el pacte de coalició és incòmode i complex. I que és bo que hi hagi alguna sintonia prèvia.

Però l'absència de cultura de coalició s'ha vist reflectida també en el tripartit. El Pacte del Tinell va permetre l'alternança però va fracassar a l'estavellar-se en el primer punt del programa: l'Estatut. A més a més, què es pot dir d'un Govern en el qual el conseller primer pren iniciatives rellevants sense informar-ne el president. O en què les diferències s'airegen als mitjans abans de discutir-se internament. El tripartit ha tingut aspectes positius però ha suspès l'assignatura de cultura de coalició.

Ara, després de les eleccions i amb una CiU lluny de la majoria absoluta, és

gairebé inevitable un pacte de coalició. I tant la necessitat de desplegar l'Estatut com la cohesió interna i el prestigi exterior exigeixen estabilitat i eficàcia. Matemàticament surten tres possibles governs: el nacionalista CiU-ERC, amb 69 diputats; un nou tripartit, 70 diputats, i la gran coalició CiU-PSC, 85 diputats.

Un executiu nacionalista no seria ideal per desplegar l'Estatut, que exigirà una negociació constant amb **Rodríguez Zapatero**. I té tres riscos afegits: subhasta nacionalista entre els socis; dificultat per recompondre la relació amb Espanya, i risc de fractura en la cohesió interna (atenció al resultat de Ciutadans).

La gran coalició, ara per ara rebutjada per CiU i per l'esquerra, té avantatges. El primer és que el partit guanyador formaria part del Govern. El segon és que donaria força davant de Madrid a l'hora de desplegar l'Estatut. El tercer és que els dos partits tenen experiència i pragmatisme.

Però hi ha inconvenients: sorgeix el problema de l'alternança futura; pot laminar la capacitat crítica dels mitjans de comunicació públics i privats, i no sembla que cap dels dos socis n'estigui convençut. És també difícil quan falten pocs mesos per a unes eleccions municipals en les quals CiU i PSC són els dos grans contendents.

Queda el nou tripartit. Té punts a favor i riscos. No s'hi ha votat en contra i segueix tenint majoria. Els ciutadans en fan un judici matisat (només ha perdut dos escons). Sembla lògic que després de 23 anys governi el centre-esquerra. El votant progressista s'ha desplaçat a l'esquerra. ¿Què passaria si el PSC governés amb CiU? Alguns aspectes del tripartit: finances públiques, llei de barris, pacte educatiu, han estat positius.

Però hi ha riscos. L'experiència ha fracassat una vegada. ERC i ICV són partits molt ideològics. ¿Hauran après que governar implica contenció? ¿Admetran ICV --que ha crescut-- i ERC que tot Govern necessita lideratge? ¿Té el PSC empenta suficient? ¿Són conscients que passar-se enfortiria la dreta espanyola?

Saura i Carod no poden supeditar el seu projecte al de **Zapatero**. Però el PP actual sembla decidit a utilitzar la pluralitat de Catalunya per aconseguir vots a la resta d'Espanya.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 3 de novembre de 2006